

VÆKST

2020 – uge 17

Afgørende svampebehandling i vinterraps står for døren

Hold samtidig et vågent øje med skulpesnudebiller

Der skal nu tages stilling til strategien for svampebehandling i vinterraps. Målet er at forebygge angreb af knoldbægersvamp, gråskimmel og skulpesvamp. I år har der samtidig været angreb af lys bladplet i mange marker, og her bør der vælges løsninger, som også har effekt mod lys bladplet. Behandling skal som udgangspunkt foretages i stadie 65, hvilket er nu i de tidligste marker. I det tørre vejr her og nu drejer det sig om at lægge mærke til, hvor de første nedfaldne gule kronblade lander. Så længe de lander på jorden – så vent lidt endnu. Men der skal behandles, INDEN de begynder at sætte sig fast i bladfæsterne på løvbladene ved morgenfugt/anden fugt (vanding), hvorfra smitten sker.

Det varme vejr i disse dage betyder også mange glimmerbøsser i markerne. Ved begyndende blomstring skal der meget kraftige angreb til, førend en bekæmpelse målrettet glimmerbøsser er aktuel (over ca. 20 pr. plante). Til gengæld skal der i hele blomstringsperioden holdes kraftigt øje med de blygrå skulpesnudebiller. De skal bekæmpes med det samme, der kan findes én pr. plante, og de kan efter behov bekæmpes samtidig med en svampebehandling.

Angreb af knoldbægersvamp fremmes af regelmæssig rapsdyrkning, mens lys bladplet, skulpesvamp og gråskimmel ikke er afhængige af sædskiftet. Fugtige forhold, herunder vanding, omkring blomstring og en lang blomstringsperiode fremmer desuden angreb af knoldbægersvamp. Mange rapsmarker er desværre meget uensartede i år, hvilket i lighed med mange sideskud vil betyde en lang blomstringsperiode, da sent udviklede planter hhv. sideskud kommer senere i blomstring. Dette øger behovet for at behandle to gange mod svampe i blomstringsperioden. Effekten af en svampesprøjtning holder kun ca. 2 uger. Det bedste tidspunkt at bekæmpe skulpesvamp er samtidig ved afblomstring.

Tidspunkt for svampebehandling (er) og anbefalede løsninger

Uanset middelvej eller forventning om én eller to svampebehandlinger under blomstring, **bør den afgørende behandling iværksættes omkring st. 65 (hovedskuddene halvt i blomstring, mens mange sideskud knapt er begyndt at blomstre)**. Kun under meget tørre forhold kan behandlingen trækkes lidt. Der bør anvendes samlet 70% normaldosis. Er der behov for en opfølgende behandling 12-14 dage senere anvendes yderligere 50% normaldosis.

I mange års landsforsøg med svampesprøjtning under blomstring har ca. 75% af forsøgene været rentable ved en rapspris på 275 kr./hkg. To behandlinger i blomstringsperioden har også været rentabel ved højt smittetryk og samtidig lang blomstringsperiode.

De stærkeste midler på markedet mod knoldbægersvamp er Pictor Active, Propulse og Prosaro; mod lys bladplet er Orius Max 200 EW, Folicur Xpert, Juventus og Prosaro stærke, mens Amistar, Pictor Active og Propulse er stærkest mod skulpesvamp. Ved at blande stærke

Allan G B Poulsen, 9698 2388

**HIMMERLANDS
GROVVARER A/S**

Aars Afd. Rørstrup Afd. Skals Afd. Skalmstrup Afd. Aarhus Afd.
TE: 98 62 22 86 TE: 98 56 62 11 TE: 98 69 90 55 TE: 98 47 81 43

Tegningen viser en rapsplante meget tæt på st. 65, hvor man senest bør være klar til svampebehandling.

DLA Agro

Vibeke Fabricius

midler med forskellige indhold af aktivstoffer opnå en meget bred og effektiv bekæmpelse af svampe, som samtidig er resistensforebyggende.

I marker, hvor der tidligere har været større angreb af lys bladplet, bør der i kommende svampebehandling vælges midler med samtidig effekt på lys bladplet; Orius Max/Folicur Xpert/Juventus iblandet Propulse/Pictor Active. De to sidstnævnte er SDHI-midler med stærkest mulige effekt overfor knoldbægersvamp. I feltundersøgelser udført i rapsstubben efter høst 2019 af velas (tidligere LMO) og Sønderjysk Lbf. fandt man, at der var langt færre sklerotier/hvilelegemer fra knoldbægersvampen efter brug af SDHI-midler i forhold til efter brug af midler uden SDHI.

Sprøjteteknik

Ved svampesprøjtning er det vigtigt at få en god dækning af hele planten også på de nederste blade, hvilket med konventionel sprøjteteknik opnås ved langsom kørsel og minimum 250 l/ha vand. Mest vand benyttes ved sprøjtning på tørre planter.

Table 1. Anbefalede løsninger mod svampe under blomstring i vinterraps.

Strategi og tidspunkt	Middel	Dosis pr. ha	Bemærkning
Behandling i st. 65: Knoldbægersvamp, lys bladplet, gråskimmel og skulpesvamp	Pictor Active + Juventus/Folicur Xpert/ Orius Max 200 EW <i>eller</i> Propulse + Juventus/Folicur Xpert/ Orius Max 200 EW	0,30 ltr. + 0,35 ltr./ 0,45 ltr. 0,35 ltr. + 0,35 ltr./ 0,45 ltr.	Orius Max må kun anvendes enten efterår eller forår. Forår med max. 1,25 l/ha. Vær opmærksom på triazolreglerne, hvor der i raps er begrænsninger i brugen af midler med tebuconazol (Folicur Xpert, Mirador forte, Orius, Prosaro) og difenoconazol (Amistar Gold). Forbrug af midler med tebuconazol i efteråret skal også medregnes. Et godt alternativ vil i disse tilfælde være at blande 0,35 ltr./ha Propulse med 0,3 l/ha Pictor Active.
Evt. opfølgende behandling efter behov senest i st. 69: Skulpesvamp, knoldbægersvamp og gråskimmel	Amistar <i>eller</i> Amistar + Prosaro/Folicur Xpert	0,5 ltr. 0,25 ltr. + 0,25 ltr.	Amistar, Prosaro og Folicur Xpert må anvendes til og med st. 69. Maks. 2 gange pr. sæson for Amistar, Prosaro og Folicur Xpert. Propulse må kun anvendes én gang pr. sæson.

Pas på skulpesnudebiller fra nu af

De blygrå skulpesnudebiller skal bekæmpes i hele blomstringsperioden ved mere end 1-2 skulpesnudebille pr. plante. Tjek markerne for skulpesnudebiller ved forsigtigt at ryste blomsterhovederne ned i håndfladen. Angreb får skulperne til at nødmodne og blive angrebet af sekundære svampe. Skulpesnudebillerne skader også ved at skabe indfaldsveje for skulpegalmyg, der dog også ved egen hjælp kan lægge æg i skulper under ca. 2 cm.

Anvend 0,2 l/ha Biscaya (uden bimærke) eller 0,2 kg/ha Karate 2,5 WG/Lamdex (udenfor biernes flyvetid).

Der kan maks. forventes en virkningstid på 5-6 dage. Biscaya må kun anvendes én gang pr. sæson, mens Karate 2,5 WG/Lamdex må anvendes 3 gange pr. sæson. 2020 er sidste år, hvor Biscaya må lagres og anvendes. Mavrik Vita har ikke en tilstrækkelig effekt mod skulpesnudebiller og –galmyg.

Allan G B Poulsen, 9698 2388

**HIMMERLANDS
GROVVARER A/S**

Aars Afd. Rostrup Afd. Skals Afd. Skalmstrup Afd. Aarhus Afd.
TE 96 42 22 66 TE 96 56 62 11 TE 96 69 50 55 TE 96 47 81 43

DLA Agro

Vibeke Fabricius